

Abstrakt

Tématem této diplomové práce je legální a nelegální práce cizinců v České republice. Jelikož se problematika jak zaměstnávání cizinců, tak i jejich výkonu nelegální práce vztahuje na výkon závislé práce, na začátek je analyzována definice pojmu závislé práce, kdy autorka popisuje jednotlivé definiční znaky a další podmínky výkonu závislé práce tak, jak jsou dány nejen zákonem, ale i příslušnou judikaturou. Na konec první části jsou vysvětleny testy zaměstnanosti, které napomáhají výkon závislé práce identifikovat.

V druhé části se autorka zabývá podmínkami pobytu a zaměstnávání cizinců v České republice, kteří jsou rozděleni do dvou skupin. Jako první je skupina občanů EU, EHP, Švýcarska a jejich rodinných příslušníků, u kterých je rozebrána zejména svoboda volného pohybu pracovníků zakotvená ve Smlouvě o fungování evropské unie a neméně důležitá problematika vysílání zaměstnanců v rámci nadnárodního poskytování služeb. Druhou skupinou jsou pak občané třetích zemí, kteří, pokud nedisponují volným vstupem na trh práce, mohou za účelem zaměstnání na určitém pracovním místě u určitého zaměstnavatele získat buď povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu, modrou kartu nebo kartu vnitropodnikově převedeného zaměstnance. Představeny jsou také vládní programy ekonomické migrace.

Následuje poslední, třetí část, ve které se po úvodním vymezení pojmu nelegální práce a rozebrání jejích základních druhů uvedených v zákoně o zaměstnanosti autorka věnuje praktickým způsobům, kterými k výkonu nelegální práce dochází. Mezi ně se řadí nejčastější zastřené agenturní zaměstnávání a domnělé vysílání v rámci nadnárodního poskytování služeb, práce v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání či některou z karet, nelegální zaměstnávání studentů z třetích zemí, jejichž studium bylo ukončeno, anebo švarcsystém cizinců. Tato část je doplněna statistikami nelegálního zaměstnání cizinců od Státního úřadu inspekce práce, z nichž mimo jiné vyplývá, že nelegálně pracující cizinci jsou nejčastěji ukrajinskými státními příslušníky; autorka se zabývá i objasněním důvodů, proč tomu tak je. Nakonec jsou uvedeny i různé typy postihů, které hrozí jak zaměstnavateli, tak zaměstnanci zúčastněnému na nelegální práci, ale i třetím osobám.